

**Regionální stálá konference pro území Jihomoravského kraje
Pracovní skupina pro životní prostředí**

**Zápis ze 4. jednání pracovní skupiny pro životní prostředí – problematika čistoty
vod ve Vranovské přehradě**

Termín jednání: 4. dubna 2016

Místo jednání: Krajský úřad Jihomoravského kraje, místnost č. 240

Účastníci jednání: viz prezenční listina

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

Program jednání:

1. Zahájení,
2. výsledky 7. zasedání RSK JMK,
3. čistota vod ve Vranovské přehradě,
4. vyhlášené a připravované výzvy tematicky zaměřených operačních programů,
5. různé,
6. diskuse a závěr.

1. Zahájení

Ing. František Havíř, garant pracovní skupiny, přivítal všechny přítomné a představil program. Jednání bylo zahájeno ve 13.00 hodin.

2. Výsledky 7. zasedání RSK JMK

- Členové PS ŽP byli seznámeni s obsahem a výsledky 7. zasedání RSK JMK, zápis ze zasedání je dostupný na www.rskjmk.cz. Pro PS ŽP nebyly stanoveny žádné úkoly.
- Na základě usnesení přijatého na 6. zasedání RSK JMK byly rozeslány iniciační dopisy obcím s pověřeným obecním úřadem, aby aktivně zapisovaly projektové záměry z oblasti životního prostředí do databáze RAP. Výsledkem je nízký počet zapsaných projektových záměrů. Odbor regionálního rozvoje připravuje oslovení dalších subjektů, aby se zvýšil zájem o čerpání ESIF a projektová kapacita území kraje.

3. Čistota vod ve Vranovské přehradě

- Hlavními faktory negativně ovlivňující čistotu vod ve Vranovské přehradě jsou: tvar, velikost, délka, hloubka díla, atp., dále velká plocha povodí (JMK, Kraj Vysočina, Jihočeský kraj, Rakousko), velká četnost malých obcí s nedostatečnými prostředky na výstavbu/údržbu a správu ČOV.

a. Prezentace společnosti Aquatis - Ing. Hanák, Ing. Ryšavý

- Hlavním problémem bylo označeno množství fosforu obsaženého ve vodě a jeho likvidace
- Bylo provedeno:
 - o pilotní ověření aerace - technologie se neosvědčila, efekt byl nízký
 - o pilotní ověření sběru biomasy - technologie je funkční, ale její kapacita je pro takto silně znečištěnou oblast dané rozlohy nedostačená. Řeší důsledek, nikoliv příčinu znečištění.
- Navržená opatření:
 - o snížit přísun fosforu v přítocích - zejména komunálních, které tvoří až 58 % zdroje
 - o aplikace koagulantu na přítocích do nádrže (např. Želetavka)
 - o zvýšení účinnosti odstraňování P_{celk} na 90% na všech ČOV (malá účinnost ve srovnání s Rakouskem)
 - o podrobné informace jsou uvedeny v **příloze č. 1**
- navržená opatření jsou za hranicí legislativních požadavků (limity příliš benevolentní)
- studie byla zpracována ve spolupráci s Krajem Vysočina

Regionální stálá konference pro území Jihomoravského kraje
Pracovní skupina pro životní prostředí

Diskuze:

- Rozdílná úroveň znečištění na české a rakouské části povodí - z toho důvodu není téma natolik zajímavé pro Rakousko, úroveň znečištění v Rakousku je podstatně nižší. Nalezení vhodného řešení v ČR komplikováno tím, že významná část znečištění pochází z neznámého zdroje.
- Dle vyhlášky č. 46/2015 Sb. mohou na VD Vranov jezdit malá plavidla se spalovacím motorem o výkonu do max. 10 kW, což je ale dle Sdružení starostů Vranovska příliš benevolentní limit. Praxe v některých případech vede k využívání spalovacích motorů s výkonem nad 10 kW (důsledná kontrola a sankce).
- Revize ochranných pásem zpracovaná Vodárenskou akciovou společností: povolena je veřejná vodní doprava, plavba plachetnic s „dojezdovými motory“ a plavba subjektů, na něž se vztahuje výjimka (policie, správce povodí, apod.). Spalovací motory zcela zakázány. Na této podobě se shoduje jak PS ŽP, tak i zástupci Povodí Moravy.
- zástupci Povodí Moravy navrhli zpracování „akčního plánu“ krátkodobých opatření vedoucích ke zlepšení situace čistoty vod na Vranovské přehradě.
- Kladen je důraz na osvětu PO a FO, příklady dobré praxe a možnosti financování.

Usnesení:

*Pracovní skupina pro životní prostředí **podporuje** revizi ochranných pásem zpracovanou Vodárenskou akciovou společností a její zavedení do praxe.*

H: 7-0-0

- Snížení obsahu fosforu ve vodách - legislativa je příliš benevolentní, pokud by byl další postup pouze podle současné legislativy, ke zlepšení situace nedojde.
- S vyšším počtem ČOV se zvyšuje i znečištění, a to přestože jsou stanovené limity dodrženy. Jako řešení navrženo zpřísnění limitů v rámci „akčního plánu“.
- Bylo potvrzeno, že do vod se dostávají živiny především z malých toků a komunálních zdrojů - omezení množství fosforu možné metodou „řízeného zachytávání živin“ (ramena, meandry, omezení příčných překážek, apod.).
- Malé ČOV mají neutrální nebo dokonce negativní efekt (Pro malé obce, které nemají dostatečné zdroje pro správu a údržbu ČOV může být vhodnějším řešením jiná alternativa, např. kořenové čištění. Tato metoda je však obecně horší než ČOV, může být vhodnější pouze ve specifických případech malých obcí).
- Kořenové čistírny – nízká účinnost pokud nepracují ve stanoveném provozním režimu.

Úkol: PS ŽP žádá odbor životního prostředí, aby svolal společnou schůzku se zástupci Povodí Moravy, Vodárenské akciové společnosti, společností Aquatis a dalšími zainteresovanými subjekty k dalšímu projednání dané problematiky.

b. Projekty rakousko-české přeshraniční spolupráce v povodí Dyje - Ing. Forejtníková (Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M.)

- Bilaterální projekt Dyje/Thaya
 - o cíle projektu: hodnocení kvality povrchových vod, porovnání použitých metodik a dosažených výsledků, konzultování významných přeshraničních vlivů, informování veřejnosti
 - o výsledky projektu byly využity pro další studie
- Projekt ProFor Weinviertel – Jižní Morava
 - o podobné podmínky a problémy obou oblastí
 - o vztah mezi morfologií koryta toku, antropogenními vlivy a samočištěním
 - o výstupem je Katalog opatření a rozhodovací schéma pro toky nízkého řádu
- Podrobné informace jsou uvedeny v **příloze č. 2**

Regionální stálá konference pro území Jihomoravského kraje
Pracovní skupina pro životní prostředí

Usnesení:

Pracovní skupina pro životní prostředí **žádá** odbor životního prostředí, aby pojmenoval a definoval konkrétní opatření vedoucí ke snížení množství fosforu ve VD Vranov.

H: 7-0-0

Usnesení:

Pracovní skupina pro životní prostředí **žádá** odbor životního prostředí, aby ve spolupráci s Jihočeským krajem a Krajem Vysočina navrhnul další společné postupy v otázce čistoty vod ve VD Vranov.

H: 7-0-0

4. Vyhlášené a připravované výzvy tematicky zaměřených operačních programů - Ing. Fišer, Ph.D.

- Členům PS ŽP byly ve stručnosti představeny aktuální výzvy v rámci OP ŽP a Programu rozvoje venkova ČR. Podrobné informace a podmínky jednotlivých výzev jsou uvedeny v příloze č. 3 a na webových stránkách www.dotaceeu.cz a www.rskjmk.cz.
- Interreg V-A SK-CZ - předpokládané vyhlášení první výzvy mezi 18. - 22. 4. 2016, bude možné financovat i projekty z oblasti životního prostředí.
- Mezi další možnosti financování projektů patří např. Norské fondy, Švýcarské fondy, Interreg, Danube, atp. Bližší informace ohledně těchto zdrojů financování poskytne ORR na některém z následujících jednání PS ŽP.

Diskuze: Negativní odezvy na spolupráci se slovenskou stranou, doposud nedošlo k vyplacení finančních prostředků za projekty realizované v minulém programovém období. Dochází ke snížení počtu potencionálních žadatelů zájmu připravovat projekty do ESIF.

Usnesení:

Pracovní skupina pro životní prostředí **bere na vědomí** informace ohledně aktuálně vyhlášených výzev.

H: 7-0-0

5. Různé

Personální záležitosti pracovní skupiny a její rozšíření o zástupce Povodí Moravy. Hlasování o nominaci Dr. Ing. Antonína Tůmy proběhne na příštím jednání PS ŽP.

6. Závěr

Příští setkání se uskuteční 13. června 2016 ve 13.00 hodin. Jednání bude zaměřeno na téma ovzduší. Jednání bylo ukončeno v 15.00 hodin.

Seznam příloh:

- Příloha č. 1: Prezentace - Aquatis
- Příloha č. 2: Prezentace - Projekty VÚV TGM
- Příloha č. 3: Prezentace - Aktuální výzvy OP

Zapsala: Ing. Barbora Janečková

Schválil: Ing. František Havíř, garant pracovní skupiny

Jihomoravský kraj
Žerotínovo nám. 3
601 82 Brno
-22-